

סח:

עין משפט
ור מצוה

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

מה טביחה לאתר אף טבחה לאתר. וא"ת והא ממט לאתר קודם ידעת נעלים אי אפשר להיות דומיא לטביחה דה"ל יאוש שלא מדעת וקיימת לן כצדי דלא הוה יאוש וי"ל לטביחה נמי אין דרך לטבוח לאתר עד שיבוא לנימוך ונמוך ק' סתמא וידועין הנעלים:

גניבה בנפש טוביה. וא"ת גניבה בנפש שאני דלא איתקש לטביחה וי"ל דהכא נמי לא איתקש לטביחה אלא כלא היקישא יליף לה מטביחה ולהכי קאמר ר' יוחנן דלדרכה אית לן למילף מכיחה מממיה: **רבי** יוחנן סבר חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש. תימה ללכאורה קי"ל כרבה דיאוש כדי קני וקי"ל כר' יוחנן דנבי קי"ל דחיוביה חף לאחר יאוש ואמאי חייב אחר יאוש כיון דיאוש קני שלו הוא טובא ושלו הוא מוכר וי"ל דאפשר דלא קי"ל לא כרבה ולא כר' יוחנן דכמה אמוראי נחלקו בשני אלו הדברים:

הוא דאמר בצנועין. וא"ת והא נטעים מחללי חף אחר יאוש דהא סתם גניבה הוה יאוש נעלים כרבה דר"ש^ט ח"כ קסברי לטועין דיאוש לא קני ור"ל מודה דאין יכול להקדיש אחר היאוש דסברי יאוש קונה וי"ת דהוה יאוש שלא מדעת שאינם יודעים אם לקטו אם לאו הא גני תמרי דוקא אמרי' נאלו מליאות (ב"מ ד' כג: ושם^י) כיון דשמייה דנמרי תשיב יאוש מדעת וי"ל דהכא לא סתם כולי האי שילקטו שיראים מן הנעלים ולא דמי לתמרי דוקא וחשיב יאוש שלא מדעת ואפי' ח"ל יאוש שלא מדעת הוה יאוש איכא למימר לטועין סברי כר"ש דאמר דסתם גניבה לא הוה יאוש נעלים וא"ת והכי מדה הקדש לחילול כשמו שיכול לחלל מה שצד חבירו קן יכול להקדיש והלא אפי' שאין יכול להקדיש פירות של חבירו יכול לחלל הקדש על חבירו כמשמע דרש האשה רבה (יבמות ד' פג.) דקאמר אי קדושת דמים משום דכידו לפדותו ואי קדושת הגוף אי דידיה כו' משמע דנקדושת דמים אין חילוק בין דידיה לחבירה וי"ל דלא דמי דהקדש מאחר שהוקדש יא' מרשות נעלים וכמו שהנעלים יכולין לפדותו כמו קן אחר אבל כרס רבני^ט הנעלים זכאים לאוכלה בירושלים וא"ת אחתי הרי יכול לחלל מעשר שני של חבירו דאמרין כפרק האיש מקדש וקדושין

דע ספספ גניב. מיד ממייאשין ואם מוכר גנב לאחר מיד קנה דאיכא תרמי יאוש ושינוי רשות. וממאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' והא דלמא לא אייאוש מרה ולאו ממירה היא: אלא לאו משום דפספס גניבה יאוש נעלים היא. אלמא מדיליף ר' אלעזר טעמא מהאי

ש"מ כרס ששט ס"ל דאי שמענא ליה למרה כדדיא דלא אייאוש פטור המוכר מד' וה': **ודלמא.** חיוביה רחמנא ואפי' דלא אייאוש. לרי"א פריך דיליף מהכא יאוש לסתם גניבה: **ודלמא דשמעיניה דאייאש.** כהכי משמע קרא אכל סתם גניבה לא חילף מינה: **גניבס בנפש.** הגונב נפש ומכרו אין כלאן יאוש שאין אדם ממייאש על עלמו ורחמנא חיוביה אפי' דלא אהנו מעשיו: **לאחר יאוש פלי.** מי ס"ל יאוש גרדא קני כרס ושלו טובא ומוכר או דלמא יאוש לא קני וי"ש דלאחר יאוש מחיב דאהנו מעשיו: **גנב וסקדיש משלם כפל.** לנעלים: ואינו משלם ד' וה': דהא כי טעמ דהקדש טעמ ורעהו אמר רחמנא ישלם שנים לרעהו ולא להקדש וכיון דפטריה מכלל מו לא מחיבי נטביחה ומכירה דתשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא שלשה וארבעה וכי מדלית כפל מיניהו הוו ליה שלשה וארבעה: **מה ציטו שלו אף כל שלו גרסי:** סקדישו נעלים. ולעולם לפני יאוש: **הוא דאמר.** ר"ל דמראה כשהקדישוהו נעלים: **סבר לה** לטועין. דלמרינן לקמן (ד' טט.) ככרס רבני הנטועים מניסין כו'. בני אדם חסידים שרויין לקלף ידי כל אדם מן העבירה כשיש להן כרס רבני וחוששין שמה אוכלין ממנו טוביה דרכים כלא פדיון: **מניסין פטום ואומרים כל בללקט מזה.** כל מה שלקטו בני אדם הינם מכאן יהא מחולל. אלמא אפי' דלימיה צרומייהו מפרק ומפיס ליה למעות בקדושה: **והרי חזרה קרן לנעלים.** אי כשהקדישו נעלים כפל אמאי משלם הרי חזרה קרן לידם דאקדשוהו כל היכא דלימיה וכפל לא מחיבי אלא כשנמלאת ביד גנב שצאו עדים כדמצינ^ט אם המלא ממלא כדו: **כשעמד בדין.** שאלו עדים קודם שהקדישוהו נעלים: בקויות

למילתיה וטבח ומכר הוה ליה גולן וגולן אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה חייב

דף ט: ושם^ט אין לוקחין בהמה טמאה עבדים וקרקעות ממועות מעשר שני ואם לקח יאכל כנגדן בירושלים ופרך אמאי יחזרו דמים למקומן ומשני ככרס אלמא מחללין מעות שביד המוכר וי"ל דהתם הוה כמו גולן דלא לא כרס הוה המקח חוזר בו והוה כמו גולן ולא נתייאשו הנעלים ולכנועין דהכא אי נמי התם קנסא נעלמא וכן משמע התם מחוק הסוגיא ומיהו כפרק לולב הגזול (סוטה ד' גט.) ושם^ט משמע שיכול אדם לחלל [דמי] פירות שביעית של חבירו שלא מדעתו דמיתא אין מוסקין דמי פירות שביעית לעם הארץ ויחר ממון שלש סעודות ואם מסר אומר הרי מעות הללו מחוללין על פירות שיש לי בתוך בימי וכל ואוכלן צמורת שביעית וי"ל דאפקינהו רבנן מרשות עם הארץ כדי שלא יהא נכסל ואוקמינהו ברשות זה שיכול לחלל דהפקר צ"ד הפקר ומיהו קשה דכפ"ק דכבויות (דף יא.) ושם ד"ה הפהיה משמע דהפודה פטור חמור של חבירו פדיונו פדוי ואפילו שלא מדעתו מדבעי ליה פדיונו פדוי לפודה או דלמא פדיונו פדוי לנעלים והוה מדעת נעלים דומה היה פדיונו פדוי לנעלים ויש לומר דפטור חמור לא דמי לכרס רבני כיון דאסור כהנאה היא כמו הקדש לענין זה שיכול כל אדם לפדותו ולא ממש אין כהקדש דנהקדש פשיטא לן דפדיונו פדוי לפודה וכפטור חמור מסקינן דפדוי לנעלים ומיהו דבר תימה דהכי מדמי הקדש כלל לחילול דלמא לא יוכל לחלל נטע רבני ומעשר שני של חבירו שלא מדעתו כיון דזכות הוא לו דזכין לאדם שלא בפניו דהא דמבעי לן כלאן בין המוכר (הירוש' ד' ט:.) החורס משלו על של חבירו לררך דעת נעלים או לאו היינו טעמא כדקאמר התם דלמא ניחא ליה למעבד מלוה גממוניה אבל הכא ובי אין טוב להם למלקטים שחיללו אותם הנעלים ממה שיאכלו כלא חילול (וע' חו"ס קדושין ט. ד"ה מתקין):

א) נתיין ט: (לקמן ט:.)
ב) (לקמן ט:.) כ"מ. ו
ג) חולין קלט. חמורה ט.
ד) ערכין ט. ע"ש.
ה) (לקמן ט:.) ע. קדושין
ו) כ"מ א. ד) מעשר שני
ז) פ"ה מ"א. ט) לקמן ק'.
ח) (שמות כג.) ו) (לקמן
קד.) ט) ו"ה חמור.
י) אפי' דמיתון נבוא הוא
יא) מ"ה הנעלים ט'. העתק
מחללי גרמאות.

תורה אור השלם
ו. ואיש כי יקדש את
ביתו קדש ליה והעריבו
הבדק בין טוב ובין רע
כאשר תרדן אתו הבדון
כן יקום: ויקרא כו יד

גליון הש"ס
ט"ה ודלמא דסקדישו
אריאש. ט"ו לקמן דף קד
פ"ה חו"ס ד"ה רבה אומר:

מוסף רש"י
גנב והקדיש ואחר
כך טבח משלם
תשלומי כפל. דכשנכסה
חולין הוא, ואינו
משלם תשלומי ארבעה
וחמשה. דמי טבח ומכר
הקדש הוא, ואין תשלומי
ארבעה וחמשה וטבח
בהקדש. כדלפינן כהנא
(ט:.) (ג' פ"ה ו'.) צ"א תן
לא תן לו קרן וכל (קדושין
ט"ז.)